

Retningslinjer og procedurer for risikofyldte aktiviteter

Brøruphus Efterskole, skoleåret 2023-24

Indledning

Visse skoleaktiviteter kan potentielt være forbundet med risiko. Vi ønsker at være en skole, hvor unge har mulighed for at være unge, men også en skole, hvor sikkerhed er i højsædet. Vi har derfor udarbejdet et sæt sikkerhedsinstrukser, så der aldrig er tvivl om, hvordan reglerne er. Instrukserne er medarbejdernes arbejdsredskab, forældrenes garanti for skolens ansvarlighed og elevernes retningslinjer.

Det er en fælles opgave for alle ansatte på skolen og eleverne at være opmærksom på ting på bygninger, redskaber og arealer, der er gået i stykker og dermed kan være til fare for andre. Hvis der konstateres skader, skal dette omgående meddeles til skolens pedeller/forstander. Pedeller eller forstander er herefter ansvarlig for at iværksætte den nødvendige reparation eller udskiftning hurtigst muligt, samt at informere ansatte og elever om evt. midlertidige procedurer frem til reparationen/udskiftningen.

Ingen potentielt risikofyldt aktivitet må påbegyndes uden, at den ansatte der står for aktiviteten, forudgående har udarbejdet en sikkerhedsbeskrivelse, som godkendes af forstanderen forud for aktivitetens start. For alle potentielt risikofyldte aktiviteter gælder, at den enkelte medarbejder og den enkelte elev selv kritisk vurderer, om de kan eller vil være en del af en forestående aktivitet. Hvis den enkelte er i tvivl om, hvorvidt aktiviteten på den planlagte måde kan gennemføres sikkerhedsmæssigt forsvarligt, har vedkommende et medansvar for at sige fra, eller om nødvendigt at stoppe aktiviteten.

Alarmeredskab ved ulykker

- Stop ulykken
- Tilkald hjælp:
  - 112 – ringes ved alvorlige ulykker. Lyt til alarmoperatørens anvisninger og følg disse.
  - Efterskole forstander: tlf. 40 87 94 10
  - Vagttelefon: tlf. 23 47 93 29

Forstanderen er ansvarlig for orientering af elever og forældre ligesom det videre forløb efter ulykken koordineres af forstanderen.

Instruktion og formidling

Forstanderen gennemgår nærværende dokument med eleverne i opstartsugen.

Forældrene orienteres i sommerbrevet som rundsendes i juni før skolestart.

Dokumentet vil være at finde på skolens hjemmeside. I sommerbrevet vil der være en tilladelse, der skal underskrives og afleveres på første skoledag. Hermed giver forældrene deres samtykke til, at eleverne må deltage i de risikofyldte aktiviteter under deres ophold på skolen, forudsat at aktiviteterne gennemføres som beskrevet i procedurerne. Der gøres i sommerbrevet opmærksom på, hvor sikkerhedsinstruksen forefindes.

- Forstanderen gennemgår dette dokument med alle lærere på skolen hvert år i forbindelse med opstartsdagene før et nyt skoleår.
- Lærerne skal ved opstart af et fag, der omfatter risikofyldte aktiviteter, gennemgå sikkerhedsprocedurerne med eleverne på holdet inden opstart. Læreren følger herefter løbende op på, at proceduren altid overholdes af eleverne.

Risikofyldte aktiviteter i den daglige undervisning

Løb

Løb på skolen foregår både i undervisningen og i fritiden. Ved løb på offentlig vej løbes i venstre side af vejen, og der holdes øje med trafikken. Alle i en flok løber altid i samme side af vejen. Der skal altid bæres refleksvest.

Spring

- Al spring introduceres af en ansvarlig springlærer, eleverne kan øve på kendte stationer/baner på egen hånd i fritidssammenhænge.
- Den ansvarlige springlærer skal hvert år gennemgå alle springfaciliteter.
- Den ansvarlige springlærer skal have en dokumenteret uddannelse i de spring, der trænes med elever. Desuden skal springlærerne have godkendt førstehjælpskursus.

Klatring

Skolen har en indendørs klatrevæg i den lille hal, der benyttes af elever i fritidssituationer.

Her ud over er træklating en del af undervisningstilbuddet i valgfaget friluftsliv.

- Al klatring foregår sammen med en ansvarlig klatrelærer.
- Den ansvarlige klatrelærer skal hvert år gennemgå alt udstyr til såvel klatrevæg som til træklating. Hvis der er usikkerhed om et tov eller andet materiel skal det kasseres.
- Den ansvarlige klatrelærer skal have en dokumenteret uddannelse i den klatredisciplin, der undervises i. Uddannelsen skal være i overensstemmelse med klatresamrådets regler eller på samme niveau. Desuden skal klatrelærerne have godkendt førstehjælpskursus.
- Inden undervisningen skal eleverne instrueres og gøres bekendt med de relevante sikkerhedsregler og nødprocedurer.

Friluftaktiviteter

Lejrbål og trangiaer

- Ved brug af åben ild skal evt. risici gennemtænkes, før der tændes op, og de unge skal orienteres om mulige slukningsmuligheder ved brand. Hvis det er muligt, er det en rigtig god ide, at der er egnet slukningsudstyr i umiddelbar nærhed. Egnet slukningsudstyr kan være spande med vand, vandpumper, branddaskere, brandslukkere eller brandtæpper.
- Der må ikke ske fysisk leg i nærheden af åben ild.
- Der må ikke kastes eksplosive genstande eller brandbare væsker på bålet eller i en varm brænder på en trangia.
- Eleverne skal forud for brug af trangia af en lærer instrueres i:
  - korrekt samling (delene skal sidde sammen)
  - korrekt opstilling (jævnt og lige underlag uden let antændeligt materiale)
  - korrekt påfyldning af sprit til brænderen (brænderen skal være helt afkølet inden påfyldning af sprit). Dette kontrolleres ved forsigtigt at føre hånden frem og tilbage over brænderen). Desuden skal eleverne altid sikre sig, at der ikke er opstået gløder i underlaget under trangiaen.

Brug af økse og sav

Vi vil gerne, at eleverne lærer at bruge og håndtere værktøj i de tilfælde, hvor dette er meningsfyldt for en aktivitet - herunder også farligt værktøj.

- Inden eleverne bruger værktøjet første gang, er læreren ansvarlig for at undervise eleverne i hensigtsmæssig brug af værktøjerne. Under instruktionen gennemgås bl.a. sikkerhedsafstand og egen placering. Det er vigtigt at brug af økse og sav altid foregår under ordnede forhold.

Risikofyldte aktiviteter på skolerejse

Skiløb og snowboard

På skolerejsen løber alle elever på ski eller snowboard. Alle elever modtager undervisning af professionelle instruktører de første 3 dage på skolerejsen. Herefter tilbydes eleverne undervisning/samkørsel med skolens lærere og/eller med de øvrige elever. Det alpine skiløb sker både med og uden lærere. Mindstekravet er dog, at en gruppe altid skal bestå af minimum 3 personer.

- Både ansatte og elever skal altid bære hjelm ved alpint skiløb og snowboard.
- Snowboardere anbefales at benytte rygskjold.
- Lærerne, der har ansvaret for en gruppe elever, skal have et fagligt niveau, så han/hun kan vurdere, hvilke sværhedsgrader eleverne kan klare. Desuden skal læreren have godkendt førstehjælpskursus.
- Læreren skal inden skituren undersøge vejr og sneforhold og følge skiområdets anvisninger.

- Inden elever og lærere tager på tur, er alle lærere bevidste om, hvor/hvordan de får kontakt til redningstjenesten. I tilfælde af uheld på pisten følges følgende procedure:
  - Stands ulykken: Sørg for, at ulykkesstedet om muligt bliver markeret.
  - Tilkald nødvendig hjælp: En af gruppens deltagere tilkalder om nødvendigt en skipatrolje – enten ved at ringe eller ved at køre ned til et af førstehjælpscentre.
  - Ring til vagttelefonen der betjenes af den ansvarshavende lærer eller forstander. Hvis der ringes til en lærer, informerer denne efterfølgende forstanderen.
  - Forstanderen og læreren aftaler, hvordan den tilskadekomnes forældre og evt. de øvrige elever og personaler informeres.

- Før skolerejsen gennemgås det internationale skiforbunds regler om ansvarlig adfærd på ski for alle ansatte, der deltager i turen samt for skolens elever. Det er elevernes ansvar altid at overholde disse regler – og det er alle ansattes ansvar løbende at følge op på, at reglerne bliver overholdt. Reglerne er vedlagt som bilag "Færdselsregler på skibakken".

Øvrige risikofyldte aktiviteter

Badning

Badning må kun foregå på sikre, i forvejen undersøgte steder og under omhyggeligt opsyn.

- Lærerne må, inden badningen påbegyndes, sikre sig, at det er forsvarligt at bade det pågældende sted.
- Badningen må kun foregå indenfor et nærmere for elever afgrænset område. Dette skal være let at overskue, og alle elever skal kunne bunde.
- Der skal være mindst 2 lærere til stede. Den ene skal befinde sig på land på et sted, hvorfra vedkommende har et sikkert overblik over alle de badende. Mindst en af lærerne skal kunne svømme og foretage livredning.
- Der må ikke gå flere i vandet ad gangen, end at læreren på land kan holde øje med dem alle.
- Det er ikke tilladt elever at bade uden læreropsyn i det tidsrum, hvor de er på efterskolen.

Badning ved Hylke strand

- 1 lærer kan tage elever med til Hylke strand, hvor op til 20 elever kan være i vandet ad gangen.
- Lærerne må, inden badningen påbegyndes, sikre sig, at det er forsvarligt at bade pågældende sted.
- Badningen må kun foregå indenfor et nærmere for elever afgrænset område. Dette skal være let at overskue, og alle elever skal kunne bunde.
- Det er ikke tilladt elever at bade uden læreropsyn i det tidsrum, hvor de er på efterskolen.

Badning i svømmehal

- Ved badning i svømmehal skal svømmehallens regler og livreddernes anvisninger altid følges. Her er det svømmehallens livreddere, der har det overordnede ansvar for sikkerheden. Ved badning i svømmehal uden fast tilknyttet livredder forestår en lærer, der kan svømme og foretage livredning, tilsynet.

Køkkentjanser

Eleverne hjælper til i køkkenet. I køkkenet lærer eleverne om mad og hygiejne.

- Køkkenpersonalet er ansvarlig for, at alle elever bliver instrueret omkring de risikofyldte aktiviteter i forbindelse med køkkenarbejdet, før eleverne begynder deres arbejde i køkkenet.
- I køkkenet er det vigtigt, at den enkelte passer på sig selv i forhold til løft, varme gryder, varmt vand og skarpe knive.
- Personalet følger løbende op på, at aftalte procedurer følges og er klar til at hjælpe, hvis noget går galt.

Trafik

Færdsel i trafikken er fortsat en af vores allerfarligste aktiviteter. Det er vigtigt, at den enkelte tager ansvar for egen færden. Det kan være svært at følges ad i store grupper og ikke bare følge flokken. Det er vigtigt, at alle elever følger færdselslovens anvisninger. Ved opstart på en aktivitet gør læreren opmærksom på, at vi færdes ordentligt i trafikken. Læreren følger op på dårlig optræden i trafikken.

Cykling

Alle bærer altid cykelhjelm og refleksvest. Den enkelte elev og dennes forældre er selv ansvarlige for, at cyklen er lovlig og sikker at færdes på. Der må aldrig køre 2 personer på en cykel. I mørke benyttes lovlige lygter på cyklen.

Cykelture i flok

Den ansvarlige vagtlærer skal inden turen gennemgå rute og færdselsregler med elevgruppen.

Vi cykler én og én og ikke flere ved siden af hinanden, alle bærer cykelhjelm og refleksvest. Den ansvarlige lærer skal udvælge rute i forhold til trafikbelastning og vejrforhold. Den ansvarlige vagtlærer skal have godkendt førstehjælpskursus og medbringe førstehjælpsudstyr og mobiltelefon.

Vintervej

Vi har en skole, hvor eleverne i nogle tilfælde skal ud for at komme fra aktivitet til aktivitet. Pedellerne sørger for saltning af fortove og stier. På trods af dette kan der være tidspunkter, hvor fortove og stier er meget glatte. Det er vigtigt, at den enkelte færdes efter førets beskaffenhed. Det er ikke altid muligt at varsle de unge om glat føre.

Bilag 1:

FÆRDELSREGLER PÅ SKIBAKKEN

Før du begiver dig ud på de sneklædte bakker, bør du kende de internationale skiregler:

1. **Tag hensyn til de andre skiløbere:** Enhver skal forholde sig, så man ikke udgør en fare for andre.
2. **Beherskelse af hastighed og løb:** Sørg for frit udsyn. Hastigheden og løbet skal tilpasses evnerne, terrænet, sne, vejrforhold og trængsel på pisten.
3. **Valg af spor:** Den bagfrakommende skal vælge sit spor, så man ikke udgør en fare for skiløberne forude.
4. **Overhaling:** Der må overhales oven- eller nedenfra, fra højre eller fra venstre, men altid med en afstand, der giver den overhalede plads til uhindret at kunne udføre sine bevægelser.
5. **Start:** Enhver, der vil løbe ind på en piste, ønsker at genoptage løbet efter en pause, eller som svinger eller kører opad skråningen, skal sikre sig, at han kan udføre dette uden fare for sig selv eller andre.
6. **Stop:** Undgå at stå stille på smalle eller uoverskuelige steder. En skiløber, der er styrtet, skal så hurtigt som muligt komme på benene og løbe videre.
7. **Op- og nedstigning:** En skiløber, der går op eller ned ad pisten til fods, skal opholde sig i kanten af pisten.
8. **Overholdelse af skiltning:** Enhver skiløber skal være opmærksom på markeringerne og signalerne samt overholde dem.
9. **Hjælp:** Ved ulykker er enhver skiløber forpligtet til at yde hjælp.
10. **Legitimationspligt:** Enhver skiløber skal i tilfælde af en ulykke opgive sine personlige data - hvad enten man er vidne eller direkte involveret.